

Crònica de festes

any1990

XXXI de la
refundació

Filà alcodians

26 de maig de 1.990

15 d 'Abril

Aquesta crònica comença el Diumenge de Gloria, el dia 15 d'Abril, un solellós dia de primavera, en el que els membres de la filà. Alcodians ens trobàvem per iniciar de nou un altre cicle fester. I el primer acte d'aquest cicle fester era la Gloria, el primer acte de l'any en el que el nostre trage Alcodià tornava a eixir al carrer.

Diumenge, després de la processó del xiulitets tots els companys de la filà anem arribant al local de la filà, on, els escuts nobiliaris, les armes, les banderes de Sant Jordi al balcó ens parlen de la proximitat de la Festa. I allí, després d'esmorzar tots junts, ens disposem a vestir el que estarà encarregat d'obrir les festes. I el nostre representant, el primer Alcodià que eixirà al carrer aquest dia és el Gloriero, càrrec que, entre nosaltres, encara no ha estat valorat en tot el que es mereix.

Aquest any, l'honor ha recaigut en Paco Ferrero, que estarà acompanyat, a més a més del calor de tota la fila, pel Gloriero de l'any passat, Santiago Segura, que deu anar a l'Hospital a realitzar eixa Gloria paral·lela que allí té lloc.

A les 9'30, després d'haver esmorzat, i haver complot amb el ritu de la vestida, baixem a l'església, a l'altar de Sant Jordi on ens donen, tant als Gloriosos, com a tots, els millors ànims per que tot vaja bé aquestes festes.

Des d'allí, i acompanyats per la Música de Penàguila ens dirigim cap a la Plaça d'Espanya, on, a les 10'20 h. i sentint els compasos de l'antic pasodoble "Mahomet", tocat per la Corporació Musical Primitiva, es produeix l'arranca dels Cristians, i entre ells, l'Alcodià Paco Ferrero.

La gloria seguiria el tradicional camí, dividit en tres trams, i entre les obres musicals que l'acompanyarien es troben "Valencia-Alcoi", "L'alferis" i "A la guerra", amb la que es va arribar de nou a la porta de l'Ajuntament i s'acabà aquest emotiu acte al voltant de les 13'30 h.

Allí estàvem de nou la fila, amb la música, per arreplegar al Gloriero, i anar cap a la seu on fins ben entrat ja el migdia, alguns varen dinar altres varen fer llarg el "vermut", i tots esperàvem tot el seguit d'actes que eixa mateixa vesprada es produïrien.

A la vesprada, prou prompte, quan encara quedaven les restes dels actes del matí, varem començar, aprofitant el bon temps, el "ensayo" que es produeix tots els anys en els pòrtics dels patis del col·legi fins a l'hora del tradicional Berenar de la mona, que amb prou concurrència es desenrotlla fins a l'hora de començar, la que es denomina. Entraeta del Berenar, la primera que es produeix des de la del Mig Any, i a la que els membres de la Fila, així i tot de trobar-se prou cansats per totes les activitats del dia, solen acudir en una gran quantitat.

Esta entraeta, en la que vam formar acompanyats per la música de pasodobles, van tindre lloc pel recorregut que ja va estant tradicional, arrancant des del Parterre i pel País Valencia i Sant Llorenç arriba a l'altura del Castell per la ma del Cercle Catòlic d'Obrers, on, els membres de la filà ens acomiadem de la música, pero no per molt de temps ja que al dia següent.

16 d'Abril

Este matí era el dels membres més joves de la fila, el dia en que més que mai, son protagonistes de la Festa. Este matí es produeix un dels actes que atrau a més gent, i és un dels moments en que es veuen més xiquets per la fila. Es el dia de la Gloria Infantil. Aquest any, el càrrec de Glorieret va recaure, per un sorteig realitzat en l'Ensayo Infantil del dia set de Gener, en el xiquet David Miralles Bonet, i acompanyant-lo de manera similar a com passava en els individus pel Glorieret de l'any passat, que esta volta devia anar al Preventori, Jordi Segura Micó.

Al voltant de les deu, en la Fila ja s'hi trobaven un número prou elevat de membres joves i no tant joves, que acudeixen estos últims cada any en major quantitat a aquest acte. Després d'esmorzar i del repartiment dels obsequis per part del Glorieret varem passar a l'església, així com havia passat el dia d'abans.

Després, prop de les onze, ens dirigíem a acompanyar al glorieret cap al Partidor, des d'on, ja al voltant de les dotze i amb el compassos d' El Ksar el Jeddí, David Miralles, seguint les ordres del Sergent Cristià, arranca la Gloria Infantil.

Tant els pares de David, com membres de la filà i la Música de Penàguila ens trobàvem a les 13,30h en el Parterre, lloc on arreplegarem al Glorieret, i tornar al nostre local ens acomiadaríem fins al proper dijous.

17 d'Abril

Este dia, encara que no siga un acte propi de la filà, sí que es deu mencionar, degut a la nombrosa presència que els membres de la Filà tenen en la Processó del Trasllat, que es produeix a les huit hores des de l'Església de Sant Jordi i que porta la imatge del Patró fins a l'Església de Santa Maria.

19 d'Abril

Degut a la proximitat de les Festes de Sant Jordi amb la Setmana Santa, aquest any, els dies per a poder fer entraetes eren, hi contant els dies de la Gloria i dels Músics, tant sols de set, pel que la fila es va veure obligada a tindre, per a les seues entraetes oficials, un únic dia, el que va estar el dijous 19 d'Abril.

Aquest dia varem desfilar, com havia passat el diumenge de Gloria, pel País Valencia, però vam poder sentir no únicament pasodobles si no que els músics van interpretar tant Marxes Cristianes, com, durant un curt temps, una Marxa Mora, que va estar ràpidament canviada degut al lentíssim ritme que va prendre la entraeta.

21 d'Abril

Aquest dia 21 d'Abril, dia dels Músics, preludi de la Festa, així i tot que pel migdia, en el nostre local, ja es respira un cert ambient, comença per a tots després d'haver sentit l'Himne de Festes, prop de les vuit, moment en que comença, en la nostra i cada volta més estreta Filà, el sopar del dia dels Músics, menjant la tradicional Olla.

En aquest sopar ja compartim la taula amb els músics que ens acompanyaran totes les festes, els músics de la Font de la Figuera, que en una quantitat d'uns setanta vap arribar aquest any.

Una volta acabat el corresponent plat d'olla, ens varem dirigir cap a la Font Redona des d'on arrancaríem l'entraeta del dia dels Músics. En esta és notòria la presència dels socis de la fila, ja que en alguns moments de la mateixa, s'hi trobàvem més de catorze esquadres formant amb quantitats d'individus en elles de quinze i més.

22 d'Abril

Este dia, que tants resons té per a nosaltres, el dia de les Entrades, primer de festes va començar quan faltaven cinc minuts per a les set. En eixe moment, i amb els compassos del pasodoble "Justicia", es donava inici a l'arrancà de la Diana. Arrancà un poc avançada degut als problemes que amb la música varen tindre la fila Muntanyesos. Aquest any l'encarregat de dirigir els primers moviments de la fila va estar José Ignacio Payá Mayor, que aniria alternant esta posició amb César Puig Pereto i Jorge L. Seguí Romá, Quaranta. El trajecte seria cobert a bon pas massa ràpid per als integrants de la Diana, i sense cap parada, a més de la que es produeix en la Plaça Emilio Sala. En aquest troç, l'esquadra es va girar dos voltes, de fet, les úniques girades autoritzades, davant de l'església de Sant Jordi, davant de la imatge que el patró té en el carrer dedicat a ell.

Després d'aquesta darrera parada, i d'haver fet el canvi d'armes amb els membres de la segona part, joves individus en la seua majoria, al voltant de les set i mitja tornava a arrancar la Diana. Esta volta, era Antonio Vilaplana el que feia de cabo. Altra volta a bon pas, i en uns carrers no sempre en bones condicions, fini arribar, per l'Avinguda del País Valencia, Sant Francesc al Carrer Sant Mateu, per on era realment impossible fer res. Des d'este tall anem a buscar el creuament del carrer Sant Mateu amb el Camí des d'on es torna a començar, un breu troç, que arriba fins al Carrer Sant Nicolau.

Eren les huit i cinc del matí quan la tercera part de la Diana va arrancar des del carrer Sant Nicolau, enfront del Col·legi Sant Vicent. Els cabos designats per esta part estaven Alberto Alberola Reig, Eduardo Aracil Corella i Jose Roberto Peidro Belda. Esta part va fer el seu trajecte, baixant per Sant Nicolau, i la Plaça d'Espanya en apenes tres quarts d'hora, arribant al final als tres quarts de nou.

Des d'ací, una volta acabada la Diana, ens en vam anar cap a la fila, on varem donar bon comte de l'esmorzar que ja hi estava amanit. Primer l'esmorzar i després l'arreplegada de la destal, l'arma que cadascú devia portar en l'Entrada, i així, mentre la gent anava anant-se'n cap al Partidor, però fent alguna

paradeta pel camí, es van quedar en la fila els membres de l'esquadra i les parelles acompanyants per a posar-se el "peto" aquells i maquillar-se tots.

Aquest any, com ja es tradició, un grup d'Alcodians ens varen adreçar cap al Castell per a fer l'acte que representa el lliurament de les claus de l'antiga vila d'Alcoi al Capità, vila de la que som els representants.

Aquest any, el representant de la filà va estar el que havia seguit també el Gloriet infantil, David Miralles Bonet en un designació que havia tingut la seva historia, al haver estat sol·licitat la seua presència en este acte pel Capità Cristià, de la fila Navarros.

I així, quan el Capità va arribar a la Plaça, un grup de deu Alcodians, encapsalats per l'alcaide Antonio Juan Vicedo Fierro, varen eixir del Castell, per davant de l'Ajuntament cap al Canto del Pinyó, on li varen donar les claus. I després, obrint-li el pas, i acabant de pegar la volta a la Plaça d'Espanya, varen tornar al Castell.

I així arribem a un dels moments més grans de la festa, l'Entrada. Aquest any ens tocava eixir en el lloc onze, darrere dels Aragonesos, a les 12 hores i quaranta tres minuts, hora que, com es normal no es va complir sino que varem eixir amb un poc d'endarreriment respecte a l'horari assenyalat.

La nostra desfilada començava amb el Banderí a cavall, aquest any havia estat designat per a dur-lo Rafael Abad Pérez, però diferències de criteri entre éste i el cavall van originar que el Banderí baixara a peu, entre el cavall ho feia sense que ningú el muntara .

Darrere, l'ordre tradicional, amb parelles amb disseny complet, parelles maquillades i l'Esquadra. Aquesta, amb el pasodoble adaptat per a la marxa "Alcodianos" de Rafael Giner Estruch, va estar arrancada per Jorge Sirvent Mira, que es va tornar en el lloc de cabo amb Francisco Abad Fuentes i Roberto Miquel Romá Cantó.

Enguany l'entrada va tindre dos ritmes; al llarg del Carrer Sant Nicolau en el que es va baixar a bon pas fins arribar a la Plaça, des d'on el pas es va retardar, arribant a estar en més d'un moment completament parats.

Després de l'esquadra, la banda de la Font de la Figuera, "La Lira Fontiguerense ", els cadets i els infantils de quatre en fons, i tancant esta formació, una xicoteta carrossa

Després, una de les innovacions d'enguany, la presència d'Alcodians de quatre en fons, però, sense capa ni casc, i darrere, d'altres, aquests sí, amb el disseny complet, els palanquins per als xiquets, i una altra volta els Alcodians amb arma i la caputxa posada.

El bloc dels Alcodians es tancava amb el Cop, Santiago Segura Frau, i la carrossa de tancament, en la que enguany es va tindre que fer, degut a les deficiències del fré, i per evitar qualsevol perill, un apanyo que va consistir en uns Alcodians agafant una corda i que actuaven com a contrapés en el moments en que la carrossa anava costera a baix, la majoria del camí.

I éste va estar el desenrotllament de l'Entrada del any 1.990, en la que enguany varen participar 159 individus, darrere la qual una part del membres de la filà se'n van anar a dinar amb tranquil·litat, i per a disfrutar del primer dia de festes, i un altre grup, més reduït que amb un poc més de pressa, se'n varen anar cap al local de la filà Verds, per a canviar-se ja que eixa mateixa vesprada tornaven a fer l'Entrada, aquesta volta, en l'acompanyament del Capità Moro.

I així, amb tota la resta del dia lliure per als actes oficials, va acabar el primer dia de festes, i diem els oficials perquè eixa mateixa nit hi havia, en els locals de la Fila, sopar i ball tant per a membres de la Fila, com per a altra gent.

23 d'Abril

Aquest dia, el central de les festes va tindre començ amb la Segon Diana, que des de l'Avinguda del País Valencià fins darrere del Castell està dedicat als nostres xiquets

Un volta acabada ésta, al Cercle Catòlic, lloc on des de fa ja molts anys ens ajuntem per esmorzar, els matiners que han anat a la Diana i els que s'han alçat un poc més tard.

D'altra banda, el Banderí i els càrrecs de la filà tenen un deure, que aquest any es va tornar a complir, anar a les onze per a representar-nos en la processó de la relíquia.

Prop de les dotze la gent va arrimant-se cap a la porta principal de la Filà perquè a eixa hora, i compartint l'acte amb els Marrakesch, es produeix la benedicció del Sant Jordi, que es va sortejar entre els membres de la filà, que aquest any va estar rebut amb tota l'alegria imaginable pel Primer Tro d'Honor i una de les persones més estimades de tota la fila, Rafael Carbonell Carbonell.

I encara que este acte no va tindre el començament que tots haguérem volgut, va estar tant emocionant com tots els anys. Des de l'església vam anar per Sant Domènec i rodejant la glorieta cap al Carrer Sant

Nicolauet, on Rafael Carbonell, per agrair-nos l'acompanyament, ens va convidar a un breu refrigeri en les portes de la Bodega Zaragata.

D'ahí, acompanyats per la música i mentre es disparava en la Plaça la mascletada del dia de Sant Jordi, a la una del migdia, cap a la Plaça de Dins, on ens espera va un altre vermut, aquest per part de la filà, on passaríem una hora, esperant que es fera l'hora de dinar. Dinar que per a la majoria de la gent es produiria als locals de la filà.

Aquest dinar, que així i tot està reservat tant sols per als individus alcodians acompanyats de les seves dones i fills, ens mostra que cada dia el local està mes reduït. Després, el confeti i els regals invadeixen totes les taules mentre els musics comencen a tocar algunes peces per amenitzar la vesprada.

Acabat éste, i entre avisos del que passaria després, amb el disseny complet anem anant cap a Placeta del Carbó, des d'on començarà la Processó General. Poc temps abans de l'hora de començament, que estava marcada en les set, van caure dos trompades d'aigua que van estar la causa de que a les set i mitja encara no hi hagués arrancat ésta.

A pesar d'estar des de fa uns anys un acte lliure, el número de participants, per part de la nostra filà segueix estan considerable, ja que a més a més dels membres que hi assistiren amb ciri es varen comptar 106 membres dins de la disciplina de la filà.

Una volta acabada ésta, per als que així ho haguessin volgut, de nou sopar i ball en la filà., amb lo que s'acaba els actes del Dia de Sant Jordi.

24 d'Abril

Últim dia de la trilogia, que per a nosaltres comença amb l'esmorzar, a base de coca, que tenim en la filà. Es ressenyable la diferència entre esta esmorzar i el del dia de l'Entrada. Ací ja es noten les baixes produïdes, no pels moros sinó per l'esgotament físic de molts, lo que suposa que tinguérem un local realment desolat.

Però poc a poc va venint la gent, i després d'aquest esmorzar, i prop de les deu anem cap a la Plaça per començar l'alardo del matí. Enguany seguim al Capità. lo que suposa fer el camí per Sant Nicolau, El Camí Sant Mateu fins arribar al Partidor, des d'on reculem cap al Castell. Aquest recorregut s'inicia a les 11'05 arribant a les 11'35 a l'altura del Col·legi de Sant Vicent, per tornar enrere i acabar a les 12'35 davant de l'església de Sant Jordi.

La quantitat de festers que varen anar al "disparo" va estar de 78, i aquest any, tant pel matí com per la vesprada, el càrrec del cop va estar efectuat, tant per Santiago Segura Frau, com per Jorge García Albors i jo mateix, Alejandro Martínez Juan.

Després de la perduda del Castell a mans dels moros, se n'anem a oblidar les penes i preparar-se per a la segona part primer, al bar "Antigua Sevilla", on en un espai reduït, varem entrar quasi un centenar de persones, els que havien disparat i els que no ho havien fet, però havien volgut vindre a acompanyar-nos.

Cap a les dos, ens dirigim a la filà on ja ens està va esperant els plats del abundant dinar d'eixe dia, i entre ells la reconfortant tassa de "caldo" que tant bé ens ve. Darrere del dinar i de totes les aventures que l'acompanyen varem anar a pegar una volta pels carrers cèntrics de la ciutat amb la música, i ací va eixir l'únic punt negre de totes les festes quan un membre dels músics es va negar a anar tocant, al·legant que això no s'havia fet mai. Després d'un petit conflicte entre els membres de la Junta presents i éste músic, la resta de la banda va decidir seguir amb nosaltres, suavitzant el que haguera pogut estar un problema prou greu.

I en un intent conciliador, varen arribar inclús a anar tocant mentre nosaltres fèiem la segona part de l'alardo, deferència que es deu agrair pel que té de bona voluntat, però som conscients que fer-ho entre el fum i els trons no deu estar molt tant per als musics com per als instruments i devem actuar en conseqüència.

Esta segona part del disparo va començar per a nosaltres a les 18'30 i varem fer el recorregut invers, això sí començant des del col·legi cap avall, acabant a les 19'30 davant de l'església de Sant Jordi, estant nosaltres els últims en fer-ho.

D'ací, ja cadascú pel seu costat, uns a veure l'Aparició de Sant Jordi, els soparets, activitat en la que fa uns anys que no participen els Alcodians, altres anar a comprar les últimes coses al Passeig de Cervantes. I un grup més reduït a continuar la festa fins les primeres hores del dia del descans, amb lo que les festes de 1.990 es van donar per concloses.

Alcoi, 26 de maig de 1.990